

archívum: 94

Közzszolgálati óra. 1940. július 16. P.a. Oldal: egy

Bejelentés:Ma a Városi Közzszolgálati Bizottság bemutatja mint vendőgét

Dr. Vecseklőy Jőzsef buáppesti tanácsjegyzőt. Dr. Vecseklőy az amerikai város igazgatást tanulmányozza. Ő a Nemzetközi Nevelősségi Intőzet amerikai-magyar kiákeserője révőn jőtt hazánkba. Dr. Vecseklőy jelenleg a Városi Közzszolgálati Bizottság munkáját tanulmányozta. - Hőlgyeim és áraim, - Dr. Vecseklőy.

Dr. Vecseklőy: Első tanulmányom az Egyesült Államokban New-York város Közzszolgálati rendszere volt. Mivel a közigazgatás feladatai az utőbbi évtizedekben rendkívől megessaporódtak, a közzszolgálat a közigazgatás egyik legfontosabb tényesője.

A közi agatás eredményessége nagy részben a köztisztviselők erkőlesi képességeitől és szakképzettségétől függ. Esőrt a mai állam - akár demokratikus akár totalitėrius berendezeső - egyik legfontosabb feladata megfeleleően képzett és minden tekintetben rőtermett tisztviselői kar kiválasztása.

A magyar kormányzat 1933-ban vezette be a köteleeső gyakorlati közigazgatási vizsgát, amely valószőnőleg csak első lépés a vizsgarendszer teljes kiépítésre felő. Ez az egyik oka annak, esőrt Budapest város engem ide kiküldött, hogy ezt a kérdőst a tudásunk szerint legfőjlettebb közzszolgálati rendszerrel bírő New-Yorkban tanulmányozzam.

Két hónapot tőltöttem a Közzszolgálati Bizottságnál, és az ott látottak és tapasztaltak valóban - hiselgés nélkül - felőlműlték minden várakos somat.

Az európai nagy városok közül különő en Párisat és Londont tanulmányoztam, és megállapíthatom, hogy New-York város közzszolgálati

rendszerhez hasonló nincs Európában.

A leglényegesebb különbség az európai rendszerek és New-York város rendszere között az, hogy míg Európában - tekintet nélkül az államformára - a tisztviselési kinevezés mindig a hatóságok, az absztrúciós jogok, itt az a polgároknak törvénybiztosított joga. Ez Európában teljesen ismeretlen, és amit láttam és tapasztaltam New-York város Községi Bizottsága valóban mindent elkövet, hogy ezt a nagyon fontos és az európai szemléletnek olyannyira ismeretlen jogot a polgárok részére tényleg biztosítsa.

Első férfi hang: Mi a véleménye a vizsgáinkról, doktor?

Dr. Vecsekly: Első és nagyon fontos feladatom a vizsgarendszer alapos megismerése volt. Ez főleg azért volt nehéz, mert - amint már említettem - sehol sem láttam ehhez hasonló. A szóbeli, írásbeli és gyakorlati vizsgáknak mindenféle fajtáját végighallgattam. A vizsgák elvégzése rendkívül gondosan történik és a vizsgák lebonyolításánál minden elővigyázati intézkedést megtesznek az esetleges visszaélések elkerülésére. A vizsgák átadására pedig a legnagyobb mértékben biztosítja a bírálók pártatlanságát. Rendkívül fontos továbbá véleményem szerint, hogy a vizsgátról a pályázók utólag megtekinthetik, és így az eredmény megállapításának helyes voltát maguk is ellenőrizhetik.

Első férfi hang: Ön tanulmányozta a mi minisztériumi rendszerünket is, doktor, mondana erről valamit.

Dr. Vecsekly: Igen. Nagyon fontos és nekem egészen új szerű volt a minisztériumi rendszer is. Az általában elfogadott európai rendszerekkel szemben három fontos előnyt látok new-yorki rendszerben.

Első férfi hang: Itt az alkalmazottat értesítik a minisztériumról.

Második férfi hang: A minisztérium a közvetlen főnök jelentésén alapul, és

Harmadszor: a minősítés joga központosít van és azt a Köz-
szolgálati Bizottság gyakorolja.

Pszichológiai és egyéb szempontokból ~~is~~ a nyilvános minősítés,
vagyis mielőtt a minősítés eredményét közlik az érdekelttel, az
egyetlen helyes módja a minősítésnek, főleg akkor ha ellene, -
mint itt is - jogorvoslatnak van helye. A titkos minősítésnek -
amely az európai országokban divik - kedvezőtlen erkölcsi hatá-
sa lehet, és az érdekelt mindig gyanakodhatik, hogy igazságta-
lan elvágásban részesült.

Másik előnye ennek a minősítési rendszernek az európai rendsze-
rekkel szemben az, hogy a javaslatot a közvetlen főnök teszi.
Nálunk az osztályvezető végzi a minősítést, aki természetesen
nem ismerheti oly jól valamennyi alkalmazott képességét, mint a
közvetlen főnök, és így kétségtelenül helyesebb, ha ezt a rend-
kívül felelősségteljes és az alkalmazott egész jövőjére kiható
munkát az alkalmazott képességét legjobban ismerő egyén végzi.
Végül az a körülmény, hogy a minősítést centrálisan egy szerv,
a Közszolgálati Bizottság végzi, biztosítja a minősítés egyen-
tetőségét, ami teljesen lehetetlen ~~ha~~ a minősítés minden
osztályvezető külön-külön végzi.

Ezek azok a legszembevetőbb különbségek, amelyek határozott fej-
lődést mutatnak a régi rendszerrel szemben.

.....

2. első férfi hang: És most doktor, miután a Közszolgálati Bizottság munkájának
tanulmányozását befejezte, milyen összehasonlítást tesz?

Dr. Veeseklőy: Az összehasonlítás és a rendszer valódi méltatása csak akkor
lesz teljes, ha rámutatunk olyan körülményekre is amelyek meg-
ítélésem szerint hiányai a rendszernek.

Igy tudomásom szerint az alkalmazottak elbocsájtása nem tartozik

a Községi Bizottság hatáskörébe, sőt ebbe a kérdésbe nincs is beleszállása. Az alkalmazotti szempontjából az elbocsátás leg-
alább is olyan fontos, sőt sok esetben súlyosabb következményekkel
járó aktus mint a szolgálatba való felvétel. De ettől eltekintve
az elbocsátás, a szolgálat megszüntése, lényegénél fogva a Községi-
szolgálati jog körébe tartozik. Ezért megítélésén szerint ebben a
kérdésben a Községi Bizottságnak kellene dönteni. Az
alkalmazotti szempontjából is feltétlenül megnyugtatóbb, ha ilyen
fontos kérdésben egy harmadik személy dönt, amelynek tárgyila-
gosága vitán felül áll. Egy másik hiánya a rendszernak, a fenti
elők alapján, hogy a nyugdíj ügyek nem tartoznak a Községi Bizottság hatáskörébe.

Eufonizmus szerint az európai rendszerekben az a két hatáskör
általában a Községi Bizottság, vagy az annak megfelelő
hárvai hatáskörébe tartozik.

Végül megjegyzem az alkalmazott és vezetői és helyi községi bizottságok között
kern elvárások és a Községi Bizottság valamennyi társul-
sátságának, akik oly készséggel és megértéssel segítettek man-
kában.

Előadó:

Községi Bizottság, Veszély.